

CZU: 004.8:316.422(478)

UDC: 004.8:316.422(478)

ATITUDINEA SOCIETĂȚII DIN REPUBLICA MOLDOVA FAȚĂ DE TEHNOLOGIILE DE INTELIGENȚĂ ARTIFICIALĂ

PUBLIC ATTITUDE TOWARDS ARTIFICIAL INTELLIGENCE TECHNOLOGIES IN THE REPUBLIC OF MOLDOVA

Dr., conf. cerc. Tatiana COLESNICOVA,
Institutul Național de Cercetări Economice, ASEM
colesnicova.tatiana@ase.md

ORCID: 0000-0001-9663-6991

Dr., conf. cerc. Angela TIMUȘ,
Institutul Național de Cercetări Economice, ASEM
timus.angela@ase.md

ORCID: 0000-0002-2556-3198

DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2026.136.76>

PhD, Assoc. Prof. Tatiana COLESNICOVA,
National Institute for Economic Research, ASEM
colesnicova.tatiana@ase.md

ORCID: 0000-0001-9663-6991

PhD, Assoc. Prof. Angela TIMUS,
National Institute for Economic Research, ASEM
timus.angela@ase.md

ORCID: 0000-0002-2556-3198

DOI: <https://doi.org/10.53486/econ.2026.136.76>

Rezumat

Această cercetare analizează atitudinea societății din Republica Moldova față de tehnologiile de inteligență artificială, cu scopul de a evalua potențialul de implementare a acestora, a gradului de pregătire a societății pentru schimbare, precum și a constrângerilor etice și a riscurilor asociate implementării lor. În cadrul studiului au fost aplicate mai multe metode de cercetare, inclusiv: analiza statistică, analiza comparativă și sondajul sociologic utilizat ca metodă de cercetare cantitativă. Rezultatele cercetării relevă faptul că atitudinea societății moldovenești față de tehnologiile de inteligență artificială se caracterizează printr-o combinație de optimism pragmatic, receptivitate ridicată în rândul tinerilor și temeri asociate cu viitorul digital. În ceea ce privește reglementarea statală, Republica Moldova își adaptează în mod activ cadrul normativ și juridic la standardele europene în toate domeniile, inclusiv în domeniul tehnologiilor informaționale și al inteligenței artificiale.

Cuvinte-cheie: Inteligență artificială, societatea moldovenească, transformare digitală, calitatea vieții, cadrul legislativ, standardele europene.

Clasificare JEL: O33, D83, Z13.

Introducere

Tehnologiile de inteligență artificială (IA) evoluează cu o viteză extraordinară. În prezent, piața inteligenței artificiale este una dintre piețele cu cea mai rapidă creștere din lume. Conform prognozelor bazate pe datele portalului Statista [1], în perioada 2024-2030, piața globală IA va înregistra o rată anuală de creștere de 28,46%.

Tehnologiile de inteligență artificială se dezvoltă foarte rapid în toate domeniile activității umane. Una dintre tendințele actuale ale industriei inteligenței artificiale este utilizarea tot mai intensă a acesteia în domeniul sănătății, în special în domenii precum

Abstract

This study examines public attitudes towards artificial intelligence technologies in the Republic of Moldova in order to assess the potential for implementation in Moldovan society, society's readiness for change, ethical constraints, risk in its implementation. The study employs a mixed methodological approach, combining statistical analysis, comparative analysis, and a sociological survey as the principal quantitative research method. The research results reveal that Moldovan society's attitude toward artificial intelligence technologies is characterised by a combination of pragmatic optimism, high receptivity among young people, and fears associated with the digital future. With regard to state regulation, the Republic of Moldova is actively adapting its regulatory and legal framework to European standards in all areas, including information technology and artificial intelligence.

Keywords: Artificial intelligence, Moldovan society, digital transformation, quality of life, legislative framework, European standards.

JEL Classification: O33, D83, Z13.

Introduction

Artificial intelligence (AI) technologies are progressing at an extraordinary speed. Today, the artificial intelligence market is the fastest growing in the world. According to forecasts published by the statistical data portal Statista [1], the global AI market is expected to grow at an average annual rate of 28.46% between 2024 and 2030.

Artificial intelligence technologies are developing very rapidly in all areas of human activity. One of the current trends in the artificial intelligence industry is its increasingly widespread use in healthcare, especially in areas such as disease diagnosis, drug development, and personalised medicine. Another ra-

diagnosticarea bolilor, dezvoltarea medicamentelor și medicina personalizată. O altă tendință în rapidă dezvoltare este utilizarea IA pentru îmbunătățirea serviciilor și asistenței pentru clienți, de exemplu, prin intermediul chatboturilor și al asistenților virtuali. Se preconizează că integrarea IA cu alte tehnologii, pre-cum blockchainul și Internetul obiectelor (IoT), va continua să stimuleze inovarea și creșterea industriei IA.

Republica Moldova utilizează, de asemenea, tehnologiile de inteligență artificială în toate domeniile de activitate. Totodată, țara își adaptează în mod activ cadrul legislativ la standardele europene. În 2024, Republica Moldova și Uniunea Europeană (UE) au semnat un acord privind aderarea țării la „Programul Europa Digitală”, care va permite întreprinderilor moldovenești, administrațiilor locale, organizațiilor societății civile și instituțiilor guvernamentale să beneficieze de finanțare din partea UE pentru proiecte de digitalizare. De asemenea, Republica Moldova va putea beneficia de sprijin financiar și de expertiză pentru a-și îmbunătăți infrastructura digitală și pentru a promova inovarea și integrarea digitală [2].

Țara depune eforturi pentru a introduce reglementări similare cu Legea europeană privind IA [3], în scopul reducerii riscurilor și al creării unui mediu sigur pentru dezvoltarea tehnologică. În septembrie 2024, Republica Moldova a semnat Convenția Consiliului Europei privind inteligența artificială [4].

În anul 2025, conform datelor Agenției de Guvernare Electronică, Republica Moldova s-a alăturat oficial inițiativei europene „AI Factories”, care vizează dezvoltarea tehnologiilor de inteligență artificială. Ca urmare a acestei decizii, țara va avea acces direct la supercalculatoare europene performante și va putea, de asemenea, să atragă investiții pentru startupurile și proiectele de cercetare din Moldova. Întreprinderea comună europeană pentru calcul de înaltă performanță (EuroHPC) a selectat Republica Moldova pentru a găzdui unul dintre noile sale centre dedicate dezvoltării tehnologiilor de inteligență artificială – Artificial Intelligence Factory Antenna (FAIMA). Astfel, Republica Moldova devine membră a unei rețele europene formate din 13 centre angajate în cercetarea și dezvoltarea tehnologiilor de inteligență artificială [5].

Una dintre sarcinile-cheie ale Guvernului Republicii Moldova constă în valorificarea potențialului inteligenței artificiale pentru modernizarea administrației publice și îmbunătățirea eficienței proceselor de gestionare. Acest aspect este menționat și în programul special intitulat „UE, Pace, Dezvoltare” [6]. Conform documentului de politici al Guvernului țării: „Guvernanța modernă înseamnă procese eficiente, decizii bazate pe date și tehnologii care facilitează viața cetățenilor. Inteligența artificială va deveni un instrument strategic pentru un stat mai transparent, mai sigur și mai deschis” [6, p. 4].

Altfel dezvoltat trend este utilizarea IA pentru a îmbunătăți servicii și suportul, de exemplu, prin chatboturi și asistenți virtuali. Integrarea IA cu alte tehnologii, precum blockchainul și Internetul de Obiecte (IoT), se așteaptă să continue să conducă la inovație și creștere în industria IA.

Republica Moldova utilizează, de asemenea, tehnologiile de inteligență artificială în toate domeniile de activitate. Țara își adaptează în mod activ cadrul legislativ la standardele europene. În 2024, Republica Moldova și Uniunea Europeană (UE) au semnat un acord privind aderarea țării la „Programul Europa Digitală”, care va permite întreprinderilor moldovenești, administrațiilor locale, organizațiilor societății civile și instituțiilor guvernamentale să beneficieze de finanțare din partea UE pentru proiecte de digitalizare. De asemenea, Republica Moldova va putea beneficia de sprijin financiar și de expertiză pentru a-și îmbunătăți infrastructura digitală și pentru a promova inovarea și integrarea digitală [2].

Țara depune eforturi pentru a introduce reglementări similare cu Legea europeană privind IA [3], în scopul reducerii riscurilor și al creării unui mediu sigur pentru dezvoltarea tehnologică. În septembrie 2024, Republica Moldova a semnat Convenția Consiliului Europei privind inteligența artificială [4].

În anul 2025, conform datelor Agenției de Guvernare Electronică, Republica Moldova s-a alăturat oficial inițiativei europene „AI Factories”, care vizează dezvoltarea tehnologiilor de inteligență artificială. Ca urmare a acestei decizii, țara va avea acces direct la supercalculatoare europene performante și va putea, de asemenea, să atragă investiții pentru startupurile și proiectele de cercetare din Moldova. Întreprinderea comună europeană pentru calcul de înaltă performanță (EuroHPC) a selectat Republica Moldova pentru a găzdui unul dintre noile sale centre dedicate dezvoltării tehnologiilor de inteligență artificială – Artificial Intelligence Factory Antenna (FAIMA). Astfel, Republica Moldova devine membră a unei rețele europene formate din 13 centre angajate în cercetarea și dezvoltarea tehnologiilor de inteligență artificială [5].

Una dintre sarcinile-cheie ale Guvernului Republicii Moldova constă în valorificarea potențialului inteligenței artificiale pentru modernizarea administrației publice și îmbunătățirea eficienței proceselor de gestionare. Acest aspect este menționat și în programul special intitulat „UE, Pace, Dezvoltare” [6]. Conform documentului de politici al Guvernului țării: „Guvernanța modernă înseamnă procese eficiente, decizii bazate pe date și tehnologii care facilitează viața cetățenilor. Inteligența artificială va deveni un instrument strategic pentru un stat mai transparent, mai sigur și mai deschis” [6, p. 4].

Altfel dezvoltat trend este utilizarea IA pentru a îmbunătăți servicii și suportul, de exemplu, prin chatboturi și asistenți virtuali. Integrarea IA cu alte tehnologii, precum blockchainul și Internetul de Obiecte (IoT), se așteaptă să continue să conducă la inovație și creștere în industria IA.

Conform Raportului Microsoft „AI Diffusion Report: Where AI is most used, developed and built” [7]: rata implementării inteligenței artificiale pe cap de locuitor în Republica Moldova este de 17%, în timp ce în România este de doar 16,2%. În regiune, Serbia (19,7%), Bulgaria (25,4%) și Ungaria (27,9%) se situează înaintea Republicii Moldova, în timp ce doar Albania (15,8%) se situează sub nivelul României.

Microsoft menționează faptul că cele mai ridicate rate de implementare a IA se înregistrează în Emiratele Arabe Unite (59,4%), Singapore (58,6%), Norvegia (45,3%) și Irlanda (41,7%) – state care nu sunt considerate, în mod tradițional, centre de dezvoltare a inteligenței artificiale [7].

Cu peste 1,2 miliarde de utilizatori în mai puțin de 36 de luni, inteligența artificială a devenit cea mai rapid adoptată tehnologie din istoria umanității. Harta implementării inteligenței artificiale evidențiază un contrast marcant între nordul și sudul globului. Rata de implementare a IA în statele din nordul globului este de aproximativ 23%, comparativ cu doar 13% în statele din sudul globului. Raportul Microsoft confirmă faptul că gradul de implementare a IA este strâns corelat cu PIB-ul pe cap de locuitor [7]. În unele țări din nord, mai mult de jumătate din populația activă utilizează IA, în timp ce în unele state din Africa Subsahariană și Asia, aflate printre cele mai puțin dezvoltate regiuni ale lumii, rata de adoptare este sub 10%.

Metodele de cercetare utilizate

Scopul principal al acestei cercetări este de a analiza atitudinea societății din Republica Moldova față de tehnologiile de inteligență artificială, pentru a înțelege potențialul implementării IA în țară, gradul de pregătire al societății pentru schimbare, constrângerile etice și riscurile asociate implementării acestor tehnologii.

În cadrul acestui studiu, au fost aplicate mai multe metode de cercetare pentru a analiza atitudinile față de tehnologiile de inteligență artificială în societatea din Republica Moldova, precum: analiza rapoartelor de date, analiza statistică, analiza rapoartelor privind ratingurile internaționale și naționale, analiza comparativă a datelor statistice și sondajul sociologic ca metodă de cercetare cantitativă. Un chestionar special elaborat de autori și analiza datelor colectate au permis evaluarea potențialului de implementare IA în țară, a gradului de pregătire a societății pentru schimbare, constrângerile etice și riscurile asociate implementării tehnologiilor de IA.

Cercetarea a utilizat un chestionar semi-structurat alcătuit din 10 întrebări. Chestionarul a inclus întrebări închise (dihotomice și cu alegere multiplă) precum și întrebări bazate pe scala Likert, oferind date structurate și ușor de analizat cantitativ. Colectarea datelor s-a realizat în format digital, utilizând platforma Google Forms, asigurându-se astfel anonimatul respondenților și stocarea automată a răspun-

built [7]: the implementation of Artificial Intelligence per capita in Moldova is 17%, while in Romania it is only 16.2%. Within the region, Serbia (19.7%), Bulgaria (25.4%), and Hungary (27.9%) are ahead of the Republic of Moldova, while only Albania (15.8%) ranks lower than Romania.

Microsoft notes that the highest AI implementation rates are observed in the United Arab Emirates (59.4%), Singapore (58.6%), Norway (45.3%), and Ireland (41.7%), countries that are not traditionally considered centers of artificial intelligence development [7].

With more than 1.2 billion users in less than 36 months, artificial intelligence has become the fastest-adopted technology in human history. The global distribution of artificial intelligence implementation shows a striking contrast between the global North and the global South. AI implementation in the global North is around 23%, compared to just 13% in the global South. The Microsoft report confirms that implementation correlates closely with GDP per capita. In some countries in the North, more than half of the working population uses AI, while in some countries in sub-Saharan Africa and Asia, in some of the least developed countries, the adoption rate is below 10%.

The Research Methods Applied

The main goal of this research is to analyse the attitudes of society in the Republic of Moldova towards artificial intelligence technologies, in order to understand the potential for AI implementation in the country, the degree of society's readiness for change, ethical constraints and risks associated with the implementation of these technologies.

In this study, several research methods were applied to analyse the attitudes towards artificial intelligence technologies in the Republic of Moldova, including data reports analysis, statistical analysis, the analysis of international and national ratings reports, comparative analysis of statistical data, and a sociological survey as a quantitative research method. A special survey elaborated by the authors and analysis of the collected data were used to understand the potential for AI implementation in the country, society's readiness for change, ethical constraints and risks from AI technology implementation.

The research employed a semi-structured questionnaire consisting of 10 questions. The questionnaire included closed-ended questions (dichotomous and multiple-choice) as well as Likert-scale questions, providing structured data suitable for quantitative analysis. Data were collected electronically using the Google Forms platform, ensuring respondents' anonymity and the automatic storage of responses. The target group comprised 1,188 respondents, who were selected on a voluntary basis. The questionnaire was distributed online and configured to accept only one

surilor. Grupul-țintă a cuprins 1188 de respondenți, selectați pe bază de voluntariat. Chestionarul a fost distribuit online și configurat astfel, încât să accepte un singur răspuns din partea fiecărui participant, pentru a asigura validitatea datelor. Rezultatele au fost exportate din Google Forms în format tabelar și analizate statistic pentru a identifica și interpreta tendințele și frecvențele răspunsurilor.

Rezultate și discuții

În prezent, Republica Moldova participă la diverse evaluări internaționale privind utilizarea tehnologiilor IA. Conform Raportului Microsoft, elaborat de Economy Institute și publicat în ianuarie 2026 „Global AI Adoption in 2025 – A Widening Digital Divide” [8], Republica Moldova ocupă locul 59 din 147 de state analizate la nivel mondial în ceea ce privește ponderea populației active care a utilizat IA cel puțin o dată în a doua jumătate a anului 2025. În Republica Moldova acest indicator constituie 17%, în timp ce media globală este de 16,1%. În ultimele șase luni, indicatorul a crescut cu 0,4 puncte procentuale, reprezentând diferența absolută dintre cele două perioade analizate.

În topul clasamentului din anul 2025 se află Emiratele Arabe Unite (64%) și Singapore (60,9%). Norvegia ocupă locul al treilea (46,4%), Irlanda locul al patrulea (44,6%), iar Franța locul al cincilea (44%). De asemenea, printre statele aflate în partea superioară a clasamentului se numără: Spania (39,7%), Noua Zeelandă (37,6%), Regatul Unit (36,4%), Țările de Jos (36,3%), Qatar (35,7%), Australia (34,5%), Israel (33,9%), Canada (33,5%), Belgia (33,5%) și Elveția (32,4%). La polul opus al clasamentului se află Cambodgia (4,6%), Tadjikistan, Turkmenistan (ambele cu 5,1%), Afganistan (5,1%), Cuba, Uzbekistan (ambele cu 5,7%), Rwanda și Laos (ambele cu 6,0%). România ocupă locul 63 cu 15,3%, cu mult în urma Republicii Moldova, care are 16,6%. Ucraina se află pe locul 115, cu 9,1%, iar Federația Rusă se află pe locul 119, cu 7,6%.

În pofida faptului că Statele Unite ale Americii (SUA) desfășoară cercetări avansate în domeniul IA și reprezintă sediul unora dintre cele mai mari companii din lume implicate în dezvoltarea IA, nivelul de încredere în aceste tehnologii rămâne relativ scăzut. SUA se situează pe locul 24, cu o rată de utilizare de 28,3%.

Conform raportului Microsoft [7]: „Emiratele Arabe Unite, unde 64% din populație utilizează instrumente de IA, nu numai că ocupă primul loc în lume, dar sunt și una dintre țările cu cea mai rapidă rată de adoptare. Chiar înainte de lansarea ChatGPT, tehnologiile de IA erau deja utilizate în serviciile guvernamentale din Emiratele Arabe Unite. Acest lucru a fost facilitat de mecanismele de guvernare instituite încă din 2017, ca parte a unei strategii naționale privind IA axată pe nouă sectoare-cheie. La fel ca

response from each participant, thereby ensuring the validity of the data. The results were exported from Google Forms into a tabular format and subjected to statistical analysis to identify and interpret response frequencies and emerging trends.

Results and Discussion

Today, the Republic of Moldova participates in various international evaluations of the use of AI technologies. According to the Microsoft Report elaborated by the Institute of Economy and published in January 2026 “Global AI Adoption in 2025 – A Widening Digital Divide” [6], Moldova ranks 59th out of 147 countries around the world in terms of the share of the working-age population that used AI at least once during the second half of 2025. In the Republic of Moldova, this figure is 17%, compared with the global average of 16.1%. Over the previous six months, this indicator increased by 0.4 percentage points, representing the absolute difference between the two reference periods.

The leaders of the 2025 ranking are the United Arab Emirates (64%) and Singapore (60.9%). Norway ranks third (46.4%), Ireland fourth (44.6%), and France fifth (44%). Spain (39.7%), New Zealand (37.6%), United Kingdom (36.4%), Netherlands (36.3%), Qatar (35.7%), Australia (34.5%), Israel (33.9%), Canada (33.5%), Belgium (33.5%) and Switzerland (32.4%) are also among the leading countries. At the lower end of the ranking are Cambodia (4.6%), Tajikistan and Turkmenistan (both 5.1%), Afghanistan (5.1%), Cuba and Uzbekistan (both 5.7%), Rwanda and Laos (both 6.0%). Romania ranks 63rd with 15.3%, while the Republic of Moldova records 16.6%. Ukraine ranks 115th with 9.1% and the Russian Federation ranks 119th with 7.6%.

Despite the fact that the United States of America conducts advanced research in the field of artificial intelligence (AI) and is home to some of the world's largest companies engaged in AI development, the level of public trust in these technologies remains relatively low. The USA ranks 24th with an AI adoption rate of 28.3%.

According to Microsoft report [7]: “The United Arab Emirates, where 64% of the population uses generative AI tools, not only ranks first in the world, but is also one of the countries with the fastest adoption rate. Even before the launch of ChatGPT, AI technologies were already being used in government services in UAE. This was facilitated by early governance mechanisms established in 2017 as part of a national AI strategy focused on nine key sectors. Like the United Arab Emirates, Singapore invested early in AI infrastructure, research, and development” [7].

According to another reliable source “Government AI Readiness Index 2025” published by Oxford Insights [9], the Republic of Moldova is at a

Emiratele Arabe Unite, Singapore a investit din timp în infrastructura, cercetarea și dezvoltarea IA” [7].

Conform unei alte surse relevante, „Government AI Readiness Index 2025”, elaborată de Oxford Insights [9], Republica Moldova se situează la un nivel relativ înalt, cu indicatori buni, deși nu a înregistrat progrese semnificative în dezvoltarea inteligenței artificiale în 2025 și s-a clasat pe locul 66 din 195 de state analizate. Conform acestui indice, Republica Moldova a obținut 50,75 puncte, comparativ cu 56,03 puncte în anul precedent. Acest indice analizează 40 de indicatori grupați în șase domenii-cheie și evidențiază progresele realizate, identifică lacunele și oferă recomandări practice pentru factorii de decizie care doresc să integreze IA în furnizarea serviciilor publice. Cel mai înalt scor obținut de Republica Moldova se înregistrează la implementarea IA în sectorul public – 82,33 puncte în index. Cu toate acestea, țara vecină, Ucraina, care s-a clasat pe locul 40 – 61,08 puncte, are o rată de digitalizare a serviciilor publice de 99,63% și un nivel de conformitate legislativă cu standardele internaționale de 92,25%, comparativ cu 61,5% în cazul Republicii Moldova. De asemenea, Republica Moldova a obținut 51,49 puncte pentru infrastructura IA, 46,67 pentru guvernanta, 62,71 pentru sustenabilitate și 24,43 pentru dezvoltare și adoptare. România ocupă locul 53 în acest clasament, cu un scor de 56,69 puncte.

În decembrie 2023, compania națională „Magenta Consulting” [10] a realizat un sondaj privind inteligența artificială și ChatGPT. Sondajul a inclus 1011 participanți. Aceștia au fost intervievați în perioada 5-20 decembrie 2023. Marja de eroare a sondajului a fost de $\pm 3\%$.

Conform acestui sondaj, în 2023, aproximativ jumătate dintre locuitorii Moldovei cunoșteau foarte puțin despre inteligența artificială și nu utilizau niciodată produse sau servicii bazate pe IA. Cu toate acestea, noile tehnologii informaționale au continuat să pătrundă treptat în viața populației. De exemplu, 11% dintre respondenți foloseau ChatGPT la locul de muncă, iar 18% considerau că IA i-ar putea înlocui în activitatea profesională în următorii cinci ani. Conform rezultatelor sondajului, aproximativ 40% dintre respondenți știau și înțelegeau ce reprezintă inteligența artificială, în timp ce alții 45% au declarat că auziseră de existența acestor tehnologii, dar nu le înțelegeau suficient de bine. În același timp, 66% dintre respondenți nu erau îngrijorați de faptul că IA și dezvoltarea acesteia le-ar putea determina pierderea locurilor de muncă în următorii cinci ani. Doar 18% dintre cetățeni credeau că acest lucru este posibil în viitorul apropiat. Respondenții au fost întrebați și despre ChatGPT.

Majoritatea acestora (42%) au declarat că nu știu ce este acest program, 11% au afirmat că folosesc chatboturi pentru a îndeplini sarcini la profe-

high level with good indicators, although it did not show a significant progress in the development of artificial intelligence in 2025 and ranked 66th out of 195 countries regarding to its use. According to this index, the country scored 50.75 points, compared with 56.03 points in the previous year. This index analyses 40 indicators across six key areas. It highlights progress, identifies gaps, and provides practical recommendations for policymakers seeking to integrate AI into the delivery of public services. Moldova's highest score is in the implementation of AI in the public sector – 82.33 index points. However, neighbouring Ukraine, which ranked 40th with 61.08 points, achieved a public services digitalisation rate of 99.63% and legislative compliance with international standards of 92.25%, compared with Moldova's 61.5%. The Republic of Moldova scored 51.49 points for AI infrastructure, 46.67 for governance, 62.71 for sustainability, and 24.43 for development and adoption. Romania ranks 53rd in this ranking with a score of 56.69 points.

In December 2023, the national research company “Magenta Consulting” [10] conducted a survey on artificial intelligence and ChatGPT. The survey included 1011 participants. They were surveyed from December 5 to 20, 2023. The reported margin of error was $\pm 3\%$.

ately half of the residents of the Republic of Moldova had very limited knowledge about artificial intelligence and had never used AI-based products or services. Nevertheless, new information technologies continued to gradually penetrate people's lives. For example, 11% of respondents reported using ChatGPT at work, and 18% believed that AI could replace them in their professional activities within the next five years. According to the survey reAccording to this survey, in 2023, approximately 40% of Moldovans knew and understood what artificial intelligence was. Another 45% stated that they were aware of such technologies but did not understand them sufficiently well.

At the same time, 66% of respondents were not worried that AI and its further development could lead to the loss of their jobs within the next five years. Only 18% of respondents believed this was possible in the near future. Respondents were also asked about the ChatGPT. The majority of respondents (42%) said they did not know what the program was. Meanwhile, 11% stated that they use chatbots to perform tasks at work, while 27% said they do not interact with neural networks at work. According to the survey results, chatbots were used at work primarily by young people aged between 18 to 35 (21%). Only 5% of respondents aged over 55 years old said they use ChatGPT.

However, to provide a broader assessment of the level of AI technology use among the country's

sionale, în timp ce 27% au spus că nu interacționează cu rețelele neuronale la locul de muncă. Conform rezultatelor sondajului, chatboturile erau utilizate la locul de muncă, în principal, de tinerii cu vârste cuprinse între 18 și 35 de ani (21%). Doar 5% dintre respondenții cu vârsta peste 55 de ani au declarat că utilizează ChatGPT.

Cu toate acestea, pentru a evalua mai amplu nivelul de utilizare a tehnologiei IA în rândul cetățenilor țării, autorii prezentului studiu au realizat o cercetare proprie. În acest scop a fost elaborat și distribuit un sondaj online care a inclus întrebări specifice privind potențialul implementării IA în țară, gradul de pregătire a societății pentru schimbare, constrângerile etice și riscurile asociate implementării tehnologiilor de IA. Sondajul a fost desfășurat pe parcursul a trei luni, în perioada 01.12.2025 – 01.03.2026, iar eșantionul a cuprins 1188 de respondenți. Majoritatea respondenților au fost femei – 58%, ceea ce corespunde structurii demografice pe criterii de gen din Republica Moldova. Distribuția respondenților pe categorii de vârstă a fost următoarea: 19% dintre respondenți aparțineau grupei de vârstă 46–60+ ani și peste, 13% grupei de vârstă 31–45 ani, iar 68% grupei de vârstă 18–30 ani. Cercetarea s-a orientat preponderent asupra tinerilor, deoarece acest grup utilizează tehnologiile IA mai activ și mai frecvent, dețin dispozitive mai performante și au competențe mai bune în utilizarea acestora, precum și participă mai activ la sondajele online. În consecință, celelalte două categorii de vârstă ale respondenților, au avut o pondere mai redusă comparativ cu grupul tinerilor, adică respondenții de vârstă medie și vârstnici și-au compensat participarea prin comentarii detaliate formulate la finalul sondajului sau transmise direct autorilor cercetării.

Majoritatea absolută a respondenților (97%) au utilizat, în ultimul an, dispozitive sau servicii bazate pe tehnologia IA, iar doar 3% nu au utilizat astfel de dispozitive sau servicii în ultimul an.

În majoritatea cazurilor, respondenții au indicat că au utilizat tehnologiile de IA în viața cotidiană, în special în domeniul educației (82,4%), precum și în domeniile cumpărăturilor online (64,7%) și serviciilor financiare (52,9%), divertisment (47,1%), locuințe și utilități (47,1%), locuri de muncă, angajare (47,1%), publicitate (35,3%), sănătate (35,3%), transport (23,5%) și administrație publică (23,5%) (figura 1).

citizens, the authors of the present study conducted their own research. For this purpose, an online survey was designed and distributed, including specific questions on the potential for AI implementation in the country, society's readiness for change, and the ethical constraints and risks associated with the implementation of AI technologies. The survey was conducted over a three-month period, from 1 December 2025 to 1 March 2026, and the sample comprised 1,188 respondents. The majority of respondents were women (58%), reflecting the gender demographic structure of the Republic of Moldova. The age distribution of respondents was as follows: 19% belonged to the 46-60+ years and over age group, 13% to the 31-45 years age group, and 68% to the 18-30 years age group. The study focused primarily on young people, as this group uses AI technologies more actively and more frequently, has access to more advanced devices, possesses stronger digital skills, and is more likely to participate in online surveys. Consequently, the other two age groups were less represented in the sample than the younger respondents. Nevertheless, middle-aged and older participants compensated for their lower representation by providing detailed comments at the end of the survey or by submitting their observations directly to the researchers.

An overwhelming majority of respondents (97%) had used AI-based devices or services during the previous year, while only 3% reported not having used such devices or services during that period.

In most cases, respondents indicated that they used AI technologies in their daily lives, particularly in education (82.4%), followed by online shopping (64.7%), financial services (52.9%), entertainment (47.1%), housing and utilities (47.1%), employment and job-related activities (47.1%), advertising (35.3%), healthcare (35.3%), transport (23.5%), and public administration (23.5%) (figure 1).

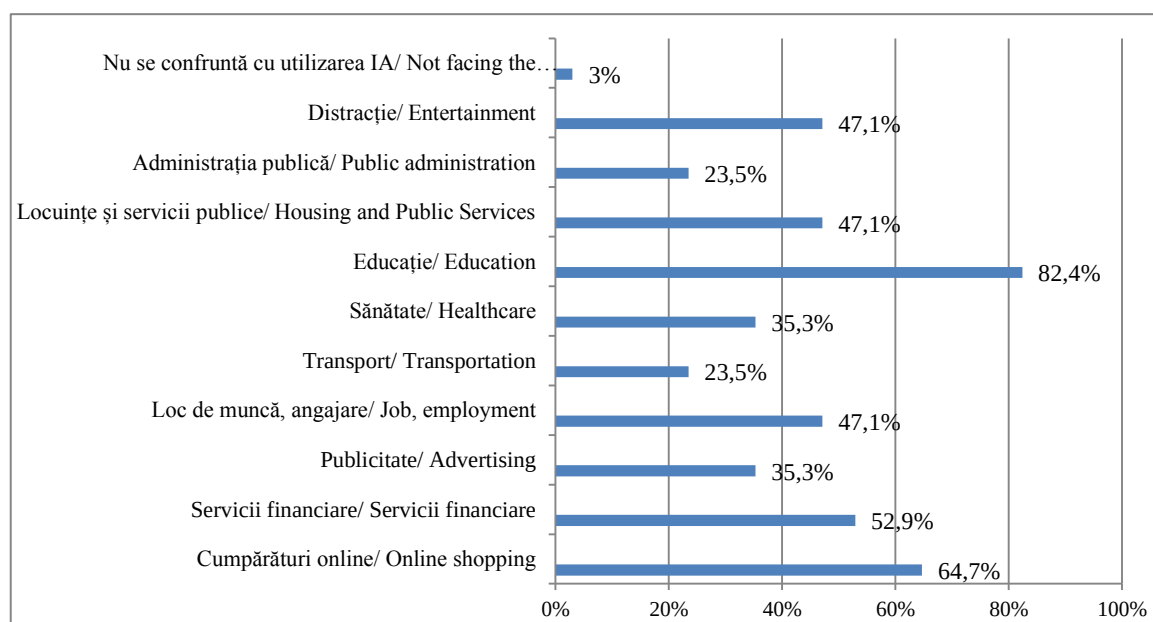

Figura 1. Utilizarea de către respondenți a dispozitivelor sau serviciilor bazate pe tehnologii de IA în viața cotidiană, în ultimul an, %/ Figure 1. Respondents' use of devices or services with AI technology in their daily lives - over past year, %

Sursa: elaborată de autori/ Source: elaborated by the authors

Cel mai frecvent, respondenții utilizează tehnologiile IA în servicii precum traducătoarele online, aplicațiile de navigație, sistemele de IA generativă, recomandările media inteligente și asistenții vocali. Cele mai puțin utilizate servicii sunt cele de livrare și transport cu drone (figura 2).

Most often, respondents reported using AI technologies in services such as online translators, navigation systems, generative AI applications, smart media recommendation systems, and voice assistants. The least frequently used AI technologies were drone delivery and transport (figure 2).

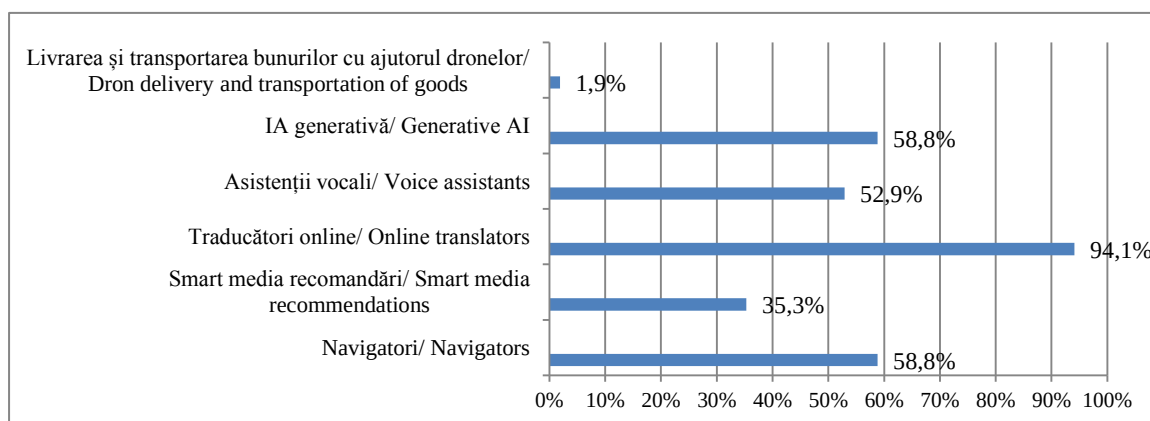

Figura 2. Utilizarea tehnologiilor IA de către respondenți în diverse servicii, %/ Figure 2. Respondents' use of AI technologies in the following services, %

Sursa: elaborată de autori / Source: elaborated by the authors

Majoritatea respondenților au utilizat dispozitive sau servicii bazate pe tehnologii de inteligență artificială de câteva ori pe săptămână (46,4%). Aceștia sunt urmați de un grup de respondenți care au folosit astfel de dispozitive sau servicii în fiecare zi (33,0%), apoi de cei care le-au utilizat de câteva ori

The majority of respondents reported using devices or services incorporating artificial intelligence technologies several times a week (46.4%), followed by a group of respondents who used devices or services that use artificial intelligence technologies every day (33.0%), followed by a group of respon-

pe lună (9,8%). Pe locul al patrulea se află grupul de respondenți care utilizează astfel de tehnologii de câteva ori pe an (3,7%), iar ultima categorie este formată din respondenții care nu au utilizat niciodată tehnologii de inteligență artificială (7,1%) (**figura 3**).

denți who used devices or services that use artificial intelligence technologies several times per month (9.8%), in fourth place is the group of respondents who use devices or services that use artificial intelligence technologies several times per year (3.7%), and the last group is respondents who have never used artificial intelligence technologies (7.1%)(**figure 3**).

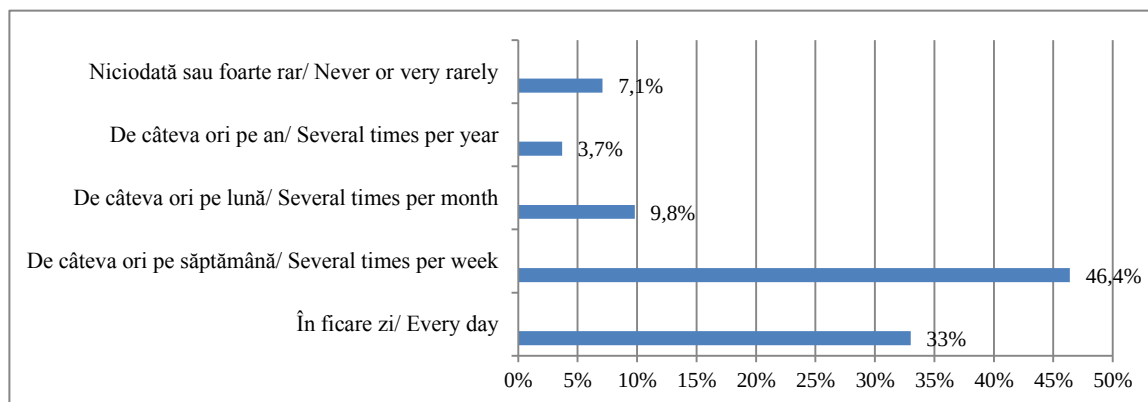

Figura 3. Opiniile respondenților cu privire la utilizarea dispozitivelor sau serviciilor bazate pe tehnologii de IA în ultimul an, %/ Figure 3. Respondents' opinions on the use of devices or services with AI technologies over the past year, %

Sursa: elaborată de autori/ Source: elaborated by the authors

Majoritatea respondenților consideră că utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială are un impact pozitiv asupra calității vieții oamenilor (80,4%). În același timp, majoritatea respondenților (74,1%) consideră de acord că tehnologiile de inteligență artificială sunt astăzi esențiale pentru dezvoltarea unui spectru larg de domenii.

Respondenții au menționat cel mai frecvent riscurile legate de protecția datelor, menționând că riscurile de scurgere a datelor vor crește (88,2%), urmate de o posibilă creștere a șomajului (64,7%) și de riscurile asociate utilizării necorespunzătoare a tehnologiilor de IA (52,9%) (**figura 4**).

The majority of the respondents considered that the use of artificial intelligence technologies has a positive impact on people's quality of life (80.4%). At the same time, the majority of respondents (74.1%) agreed that artificial intelligence technologies today are essential for the development of a wide spectrum of spheres.

Respondents most often mentioned about risks related to data protection becoming more difficult, the risks of data leaks will increase (88.2%), followed by a possible rise in unemployment (64.7%) and risks related to the improper use of AI technologies (52.9%) (**figure 4**).

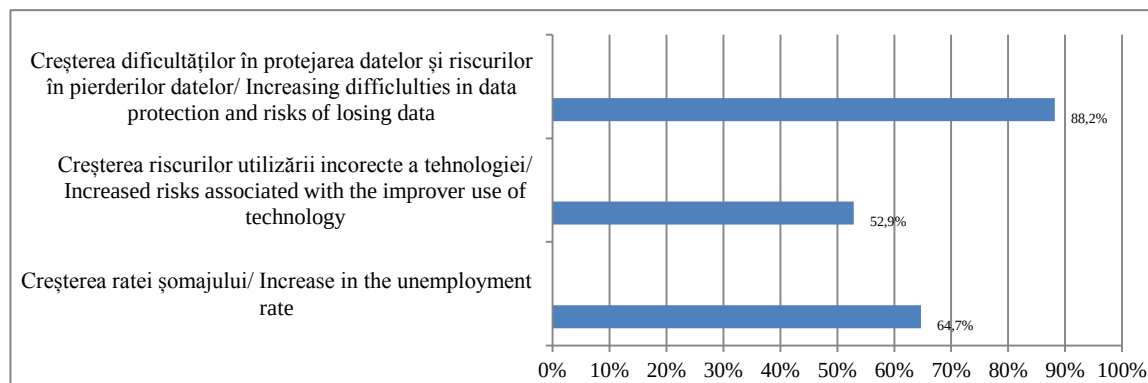

Figura 4. Opinia respondenților cu privire la riscurile legate de utilizarea tehnologiilor de IA, %/ Figure 4. Respondents' opinion on the risks related to the use of AI technologies, %

Sursa: elaborată de autori/ Source: elaborated by the authors

Majoritatea respondenților (54,5%) consideră că tehnologiile de IA aduc beneficii oamenilor,

Most of respondents (54.5%) agreed that AI technologies are beneficial to people, (26.8%) belie-

(26,8%) apreciază că IA este necesară pentru dezvoltarea societății, iar doar 18,8% consideră că IA reprezintă o tehnologie periculoasă.

Concluzii

Această cercetare a evidențiat faptul că inteligența artificială stimulează, în prezent, dezvoltarea sectorului IT, precum și a industriei, economiei și societății civile la nivel mondial, iar Republica Moldova dorește să facă parte din acest progres tehnologic. Țara întreprinde măsuri rapide pentru a-și modifica legislația și a se alinia la reglementările europene privind digitalizarea și utilizarea tehnologiilor de inteligență artificială.

În ultimii ani, gradul de conștientizare al populației Republicii Moldova cu privire la IA a crescut semnificativ. Analiza a evidențiat faptul că atitudinea societății moldovenești față de tehnologiile de inteligență artificială este încă în proces de dezvoltare și se caracterizează printr-o combinație de optimism pragmatic, receptivitate ridicată în rândul tinerilor și temeri asociate cu viitorul digital. În general, atitudinile față de transformarea digitală sunt pozitive, în special, în rândul populației tinere. Majoritatea tinerilor și a studenților din Republica Moldova utilizează, deja, în mod activ, instrumente de IA în procesul de studii. Principalele îngrijorări ale populației includ riscurile legate de protecția datelor, o posibilă creștere a șomajului și utilizarea necorespunzătoare a tehnologiilor de IA.

Pomind de la rezultatele cercetării, propunerile privind perfecționarea politicilor publice în Republica Moldova pot fi formulate în următoarele direcții:

- *Educație și competențe digitale* – actualizarea curriculumului național prin integrarea modulelor de „Literacy in AI” în licee și universități, cu accent pe utilizarea etică și critică a instrumentelor IA. De asemenea, se recomandă implementarea unor programe de recalificare profesională (Reskilling), prin crearea unui fond național pentru subvenționarea cursurilor de formare profesională în domenii conexe IA pentru angajații din sectoarele cu risc ridicat de automatizare.
- *Cadru legislativ* – adoptarea „Legii privind inteligența artificială” (aliniată la EU AI Act), care să prevadă clasificarea sistemelor IA în funcție de nivelul de risc și stabilirea unor reguli stricte pentru sistemele cu „risc ridicat”. Înființarea unui Comitet Național de Etică în domeniul IA, ca un organism consultativ, format din experți, reprezentanți ai societății civile și mediului academic, care să monitorizeze implementarea tehnologiilor de IA în sectorul public.
- *Securitatea datelor și protecția consumatorului* – consolidarea mecanismelor de protecție a datelor cu caracter personal prin adaptarea mecanismelor de control ale Centrului

veded that AI is necessary for society, and only 18.8% considered AI to be a dangerous technology.

Conclusions

This research has revealed that artificial intelligence is currently driving the development of the IT sector, as well as industry, the economy, and civil society worldwide, and the Republic of Moldova wishes to be part of this technological progress. The country is taking significant steps to update its legislation and align it with European regulations on digitalisation and the use of artificial intelligence technologies.

In recent years, public awareness of AI in the Republic of Moldova has increased significantly. The analysis revealed that the attitude of Moldovan society towards artificial intelligence technologies is still evolving and is characterised by a combination of pragmatic optimism, high receptivity among young people, and fears associated with the digital future. In general, attitudes toward digital transformation are positive, particularly among the younger population. Most young people and students in the Republic of Moldova are already actively using AI tools in their studies. The population's main concerns include risks related to data protection, a possible rise in unemployment, and the inappropriate use of AI technologies.

Based on the research findings, the following proposals for improving public policies in the Republic of Moldova can be formulated:

- *Education and digital skills* – updating the national curriculum by integrating “Literacy in AI” modules into high schools and universities, with an emphasis on the ethical and critical use of AI tools. It is also recommended to implement professional reskilling programs by creating a national fund to subsidise vocational training courses in AI-related fields for employees in sectors at high risk of automation.
- *Legislative Framework* – the adoption of the “Artificial Intelligence Act” (aligned with the EU AI Act), which would classify AI systems based on risk level and establish strict rules for “high-risk” systems. Establishment of a National Ethics Committee on AI, as an advisory body composed of experts, representatives of civil society, and the academic community, to monitor the implementation of AI technologies in the public sector.
- *Data security and consumer protection* – strengthening personal data protection mechanisms by adapting the supervisory and enforcement capacities of the National Centre for Personal Data Protection to address large-scale data processing algorithms. In addition, national information and awareness-raising programmes are needed to increase public

Național pentru Protecția Datelor cu Caracter Personal pentru a gestiona algoritmi de procesare masivă a datelor. De asemenea, sunt necesare programe naționale de informare și conștientizare privind riscurile de dezinformare (Deepfakes) și securitate cibernetică, adresate în special populației cu un nivel redus de competențe digitale.

- *Susținerea inovării și dezvoltării economice* – crearea unor zone de testare controlată unde startupurile moldovenești să poată experimenta soluții IA inovatoare sub supravegherea autorităților, înainte de lansarea pe piață. Totodată, se recomandă implementarea soluțiilor IA în serviciile publice pentru a reduce birocrăția, menținând, în același timp, transparența algoritmilor utilizați.
- *Monitorizarea pieței muncii* – observator Digital al Pieței Muncii, care să asigure monitorizarea continuă a impactului automatizării asupra ratei șomajului, pentru a interveni rapid cu politici de sprijin social în zonele afectate.

Notă: *Articolul a fost elaborat în cadrul subprogramului 030101 „Consolidarea rezilienței, competitivității și sustenabilității economiei Republicii Moldova în contextul procesului de aderare la Uniunea Europeană”, finanțat prin mecanismul de finanțare instituțională.*

understanding of the risks associated with disinformation (deepfakes) and cybersecurity, with particular emphasis on individuals with lower levels of digital competence.

- *Supporting innovation and economic development* – creating controlled testing zones where Moldovan startups can experiment with innovative AI solutions under the supervision of authorities before launching them on the market. At the same time, it is recommended to implement AI solutions in public services to reduce bureaucracy while maintaining the transparency of the algorithms used.
- *Labor market monitoring* – a Digital Labour Market Observatory to ensure continuous monitoring of the impact of automation on the unemployment rate, in order to intervene quickly with social support policies in affected areas.

Note: *This article was elaborated within the framework of subprogram 030101, “Strengthening the resilience, competitiveness, and sustainability of the Moldovan economy in the context of the European Union accession process”, funded by the institutional financing mechanism.*

Bibliografie/ Bibliography:

1. *The statistics portal for market data - Statista*. Online. Disponibil: <https://www.statista.com/> [accesat 2026-03-01].
2. EUROPEAN COMMISSION. *The Digital Europe Programme*. Online. Disponibil: <https://digital-strategy.ec.europa.eu/en/activities/digital-programme> [accesat 2026-01-02].
3. *The EU Artificial Intelligence Act*. Online. Disponibil: <https://artificialintelligenceact.eu/> [accesat 2026-03-03].
4. COUNCIL OF EUROPE. *The Council of Europe Framework Convention on Artificial Intelligence and Human Rights, Democracy and Rule of Law*. Online. Disponibil: <https://www.coe.int/en/web/chisinau/-/council-of-europe-making-history-with-a-first-ever-legally-binding-global-treaty-on-ai-and-human-rights-with-republic-of-moldova-amid-signers> [accesat 2026-03-03].
5. *Moldova to join €7.5 billion Digital Europe Programme*. Online. Disponibil: <https://eufordigital.eu/ru/moldova-to-join-e7-5-billion-digital-europe-programme/> [accesat 2026-02-15].
6. *Programul de activitate al guvernului RM „UE, pace, dezvoltare”*. Online. Disponibil: <https://gov.md/sites/default/files/media/documents/2026-02/Program%20de%20Guvernare%202025.pdf> [accesat 2026-03-01].
7. *AI Diffusion Report: Where AI is most used, developed and built*. Online. Washington: AI Economy Institute, 2025. Disponibil: <https://www.microsoft.com/en-us/research/wp-content/uploads/2025/10/Microsoft-AI-Diffusion-Report.pdf> [accesat 2026-03-03].
8. *Global AI Adoption in 2025 - A Widening Digital Divide*. Online. Washington: AI Economy Institute, 2026. Disponibil: <https://www.microsoft.com/en-us/research/wp-content/uploads/2026/01/Microsoft-AI-Diffusion-Report-2025-H2.pdf> [accesat 2026-03-05].
9. *Government AI Readiness Index 2025*. Online. Great Malvern: Oxford Insights, 2025. Disponibil: <https://oxfordinsights.com/ai-readiness/government-ai-readiness-index-2025/> [accesat 2026-03-03].
10. *Magenta Consulting*. Online. Disponibil: <https://consulting.md/rom/statistici-si-publicatii/42-dintre-respondenti-nu-cunosc-ce-este-chat-gpt-ce-cred-moldovenii-despre-intelig> [accesat 2026-03-09].